

A Fővárosi Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatának eredményei

társadalmi egyeztetésre bocsátott összefoglaló

Előzmények

A Fővárosi Közgyűlés 551/2023. (06.28.) számú határozatával fogadta el a Fővárosi Önkormányzat Fővárosi Helyi Esélyegyenlőségi Programját és a Főváros Helyi Esélyegyenlőségi Tervét a 2023-2027 közötti időszakra.

A program és az intézkedési terv tartalmi elemei széleskörű társadalmi egyeztetés és részvételi folyamatok keretében kerületek kidolgozásra. A program kialakításában és véleményezésében részt vettek az Esélyteremtő Budapest Munkacsoport témacsoportjának tagjai, a Fővárosi Időügyi Tanács és a Fővárosi Érdekegyeztető Tanács delegált tagjai is.

A Fővárosi Közgyűlés 552/2023.(06.28.) számú határozatával felkérte a főpolgármestert, hogy évente vizsgálja felül és számoljon be a Fővárosi Helyi Esélyegyenlőségi Program (továbbiakban: FHEP) megvalósításáról. A program végrehajtásának első évében - 2023. július 1. és 2024. június 30. között - elért eredményekről a Fővárosi Közgyűlés 2024. november 27-i ülésére készített tájékoztatóban számoltunk be. Jelen dokumentumban az FHEP felülvizsgálatának eredményeiről nyújtunk tájékoztatást.

Az esélyegyenlőségi program kidolgozása során az alkotók törekedtek arra, hogy dokumentum összhangban legyen a Fővárosi Önkormányzat egyéb fejlesztési terveivel, stratégiáival, azonban a dokumentum elfogadása óta a Fővárosi Közgyűlés több, az esélyegyenlőség területét is érintő stratégiát fogadott el. A felülvizsgálatot a jelenleg végrehajtás alatt lévő társadalompolitikai stratégiák feladatainak figyelembevételével végeztük el.

Célcsoport, beavatkozási területek

A Fővárosi Helyi Esélyegyenlőségi Program létrehozását, és annak kötelező tartalmi elemeit az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.), és a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet szabályozza.

Azért, hogy a helyi esélyegyenlőségi programok célcsoportjai helyzetének változása és problémáik kezelése érdekében tett önkormányzati intézkedések országos szinten is nyomon követhetők és összevethetők legyenek, a programokat a települési önkormányzatoknak a jogszabályokban rögzített és a Belügyminisztérium által kiadott módszertani útmutatóban részletezett egységes elvek és szempontok mentén kell összeállítaniuk. A módszertani útmutató meghatározza az esélyegyenlőségi program helyzetelemzésének tartalmi elemeit és a program kötelezően használt sablonját, tartalomjegyzékét is. Ez a sablon nem adott lehetőséget arra, hogy az Ebktv. 31. § (2) bekezdésében kiemelet hátrányos helyzetű társadalmi csoportok - *a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és*

idősek csoportja – meghatározásán túl további csoportok helyezténék feltárását külön fejezetben rögzítsük. Ezért a Fővárosi Közgyűlés két esélyegyenlőségi dokumentumot fogadott el. A program elkészítését megalapozó, a Budapest Esély Nonprofit Kft. által elkészített Fővárosi Helyi Esélyegyenlőségi *Tervet* (FHET) és a belügyminisztériumi sablonnak megfelelő Fővárosi Helyi Esélyegyenlőségi *Programot* (FHEP). Az FHET helyzetfelmérése alapján a Fővárosi Önkormányzat fontosnak tartotta a bevándorlók, a menekültek és a szexuális kisebbségekhez tartozó csoportok esélyegyenlősége érdekében szükséges beavatkozásokat is, így azok az *Fővárosi Helyi Esélyegyenlőségi Program (FHEP)* intézkedési tervében is rögzítésre kerültek. Tehát a FHEP intézkedési terve tartalmában teljesen megegyező a Fővárosi Helyi Esélyegyenlőségi Tervben rögzített intézkedésekkel, eltérés csak a célterületek szerinti csoportosításban van, a kötelezően használandó sablon szerkezeti adottságai miatt.

A felülvizsgálat során az eredeti, - a *Fővárosi Helyi Esélyegyenlőségi Terv* – által beazonosított beavatkozási területek csoportosítását vettük alapul, így az összefoglalóban az alábbi 6 célterületre fókuszálva végeztük el az intézkedési tervben szereplő feladatok vizsgálatát:

- Befogadó és gondoskodó társadalom
- Biztonságos és befogadó munkahely
- Biztonságos tér, biztonságos otthon
- Akadálymentesség, egyenlő esélyű hozzáférés
- Óvodai elérés, iskolai lemorzsolódás csökkentés
- Egészségmegőrzés, ártalomcsökkentés és megelőzés

A felülvizsgálathoz kapcsolódóan 2025. május 9-én szakmai fórumot szerveztünk a beavatkozási területeken dolgozó civil, egyházi és önkormányzati szereplők bevonásával. A Fórumra az Esélyteremtő munkacsoport tagjai és a Budapest Esély Nonprofit Kft. által javasolt szervezetek kerültek meghívásra, az eseményen részt vett a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság esélyegyenlőségi mentora is.

A Fórum keretében a résztvevők 6 témaasztalnál véleményezhették az egyes célterületekhez kapcsolódó intézkedések tervezett módosítási javaslatait. A résztvevőket továbbá arra kértük, hogy asztalonként válasszák ki azt a 4 legfontosabb intézkedést, amelyben mindenképp szeretnék, ha a Fővárosi Önkormányzat előre lepné az elkövetkezendő 2 évben. A kiemelt intézkedésekre vonatkozóan konkrét megvalósítási javaslatokat is kértünk a résztvevőktől. A Fórumról készült összefoglalót a budapest.hu oldalon elérhetővé tesszük.

Az FHEP megvalósításának első két évében elért eredmények, a szakmai fórumon elhangzott javaslatok és a Fővárosi Önkormányzat hatás és jogköreinek, továbbá anyagi lehetőségeinek figyelembevételével az 6 célterület 79 intézkedését megvizsgálva egy táblázatban foglaltuk össze az egyes intézkedésekhez kapcsolódó módosítási javaslatainkat.

A felülvizsgálat alapján tervezett módosítási javaslatok

A *Befogadó és gondoskodó társadalom* célterület 12 intézkedéséből, 10 esetben értünk el eredményeket. 5 intézkedés megnevezésére és mind a 12 intézkedés tartalmára teszünk módosítási javaslatot a felülvizsgálat keretében.

A területet érintően nincs olyan intézkedés, amely lezárására, törlésére teszünk javaslatot.

A *Biztonságos és befogadó munkahely* célterületen megfogalmazott 13 intézkedésből 5 esetben számolhatunk be eredményről. Két intézkedés megnevezését és 12 intézkedés tartalmát tervezzük pontosítani.

Ezen a területen sincsen olyan intézkedés, amelynek a lezárására, törlésére teszünk javaslatot.

A *Biztonságos tér, biztonságos otthon* célterület mind a 12 intézkedésében értünk már el eredményeket, 6 intézkedés esetén teszünk javaslatot a megnevezés pontosítására és mind a 12 intézkedés tartalmát módosítani tervezzük.

Ezen a területen nincs olyan intézkedés, amely esetében lezárásra, törlésre teszünk javaslatot.

Az *Akadálymentesség, egyenlő esélyű hozzáférés* célterület 13 intézkedéséből 8 esetben számolhatunk be eredményről. Egy intézkedés megnevezését és 6 intézkedés tartalmát tervezzük módosítani a felülvizsgálat során.

A területen négy olyan intézkedés került beazonosításra, amelyeket forrás és/vagy hatáskör hiánya miatt törlésre javasolunk, mivel azokban előrelépés az elkövetkezendő két évben nem várható.

Az *Óvodai elérés, iskolai lemorzsolódás csökkentése* célterületen, a 12 intézkedésből 4 esetben értünk el eredményeket, 2 intézkedés megnevezése és 4 intézkedés tartalma módosul a felülvizsgálat során.

Ezen a területen hatás/jogkör és forráshiány miatt, 7 intézkedés törlésére teszünk javaslatot, mivel azok esetében az elkövetkezendő két évben előrelépés nem várható.

Az *Egészségmegőrzés, ártalomcsökkentés és megelőzés* célterületén megfogalmazott 17 intézkedés közül 8 esetben értünk el eredményeket. 5 intézkedés megnevezésére és 9 intézkedés tartalmának módosítására teszünk javaslatot a felülvizsgálat során.

Ezen a területen 4 olyan intézkedést azonosítottunk be, amely esetében az elkövetkezendő két évben, hatás/jogkör vagy forrás hiányában előrelépés nem várható, ezért azok törlésére teszünk javaslatot.

Az egyes intézkedésekkel kapcsolatos módosítási javaslatokat a mellékelt táblázat tartalmazza.

Az intézkedés megnevezése	Intézkedés megnevezése felülvizsgálat után	Az intézkedés tartalma	Intézkedés tartalma felülvizsgálat után	Az intézkedés státusza
Befogadó társadalom				
Szakemberek társadalmi tudatosságának növelése, szemléletformálás		Pályázati kiírás civil szervezetek számára fővárosi szakemberek szemléletformálását célzó programok indítására, szervezésére. Szemléletformáló, a fogyatékossgal élő emberek elfogadását, megértését, a helyes és adekvát segítségnyújtás módjának, mértékének tudatosítását szolgáló programok támogatása vagy indítása. A menekültek és bevándorlók ellátásával foglalkozó egészségügyi, szociális, oktatási szakemberek és ügyfélszolgálatokon dolgozó munkatársak szemléletformáló képzése, amely felkészíti őket az interkulturális különbségek kezelésére és a célcsoport speciális szükségleteire a különféle szolgáltatásokban. Az oktatási, szociális, egészségügyi szakembereknek és ügyfélszolgálatokon dolgozóknak az LMBT+ és különösen a transznemű emberekkel szembeni előítéleteket csökkentő tréningek szervezése, információs képzés az azonos nemű pároknak jogszabályok szerint járó lehetőségekről (pl. házassággal azonos jog a képviseletben) és kedvezményeiről. A nemi diszkrimináció és nemi alapú zaklatás megelőzése érdekében szemléletformáló képzések, szakemberek és ügyfélszolgálatokon dolgozók számára. Az oktatási, szociális, egészségügyi szakembereknek és ügyfélszolgálatokon dolgozóknak a romákkal szembeni előítéleteket csökkentő tréningek szervezése. A hajléktalan-ellátásban és idősellátásban dolgozó szakemberek képzése az interszekcionális problémákkal élő emberek speciális szükségleteire. Budapest Esély NKft. felnőttképzési rendszerében lévő esélyegyenlőségi képzések kiegészítése a fentiekkel, civil partnerek bevonásával, és az akkreditált képzések rendszeres szervezése, a fővárosi szakemberek számára térítésmentesen.	Szemléletformáló képzések szakemberek részére. Szemléletformáló képzésekkel kapcsolatos adatgyűjtés.	Részen elvégezve, folytatás javasolt.
Lakossági szemléletformáló programok indítása	Lakossági szemléletformáló kampányok indítása	Programok indítása, Utcai plakátkampány indítása, támogatása Lakossági szemléletformáló programok indítása és támogatása, különösen a menekült és bevándorló, roma, fogyatékossgal élő, hajléktalan és LMBT+ személyekre, és a nemek közötti társadalmi egyenlőségre vonatkozóan. Utcai plakátkampány indítása, támogatása, amely a különbségek elfogadására, a hasonlóságokra, az igazságtalanságokra, a segítés helyes formáira, az együttműködésre hívja fel a figyelmet. Fővárosi szintű sokszínűségi, esélyegyenlőségi kulturális napok szervezése, támogatása. Az Egyásra lépni tilos! lakossági szemléletformáló kampány folytatása és megújítása. A fővárosi általános és középiskolások körében éves rendszerességgel verseny vagy esemény szervezése a sérülékeny csoportok elfogadása témában (sokszínűségi nap, esélyegyenlőségi nap vagy ezekhez hasonló kezdeményezés). Lakossági szemléletformáló témájú gondolatok összegyűjtése, a Budapest Brand Nonprofit Zrt.-vel együttműködésben utcai, BKK járműkampány tervezése, megvalósítása az összegyűjtött anyagokból.	Lakossági szemléletformáló kommunikációs kampányok tervezése és indítása különösen a diszkrimináció és stigmatizáció kockázatának kielt személyekkel kapcsolatos elfogadásra és a nemek közötti társadalmi egyenlőségre vonatkozóan. / Fővárosi szintű sokszínűségi, esélyegyenlőségi kulturális napok szervezése, támogatása. Az Egyásra lépni tilos! lakossági szemléletformáló kampány folytatása és megújítása. / A Fővárosi Önkormányzat közvetlen és közvetett tulajdonban lévő hirdetőfelületeinek bevonása a társadalmi célú kampányok megvalósításába.	Részen elvégezve, folytatás javasolt.
Egyszülős családok támogatását célzó programok és szolgáltatások szervezése		Egyeztetés szakági civil szervezetekkel, pályázat kiírása a programok támogatására civil szervezetek számára.	A Fővárosi Önkormányza által fenntartott és működtetett intézmények szolgáltatásainak kialakításakor törekedjen az egyszülős családok szükségleteinek figyelembevételére.	Részen elvégezve, folytatás javasolt.
Fogyatékossgal élő emberek közösségi programokba való bevonását célzó programok indítása	Fogyatékossgal élő emberek közösségi és kulturális programokba való részvételének elősegítése	A fogyatékossgal élő személyek integrációját támogató, elmagányosodását megelőző kulturális- és sportprogramok, módszerek, fejlesztések támogatása, civil szervezetek és intézmények bevonásával, fővárosi pályázatok útján. Pályázat kiírása a programok támogatására civil szervezetek számára. Fogyatékossgal élő embereknek szóló, fővárosi programokra és szolgáltatásokra vonatkozó kedvezményrendszer bővítése.	A fogyatékossgal élő személyek integrációját támogató, kulturális, sport és szabadidős programok megvalósítása, támogatása. Fogyatékossgal élő embereknek szóló, fővárosi programokra és szolgáltatásokra vonatkozó kedvezményrendszer bővítése.	Részen elvégezve, folytatás javasolt.

Támogatott lakhatás szakellátásból kikerülő fiataloknak	Állami gondoskodásban élő fiatalok számára egfizethető lakhatási lehetőségek biztosítása	Az intézményi kapacitások fejlesztési szükségleteinek felmérése, fejlesztése, kiegészítő támogató programra civil pályázat kiírása. A gyermekjóléti szakellátásból, intézményi nevelésből kikerülő fiatalok számára támogatott lakhatási program indítása. A meglévő kapacitások fejlesztése, az igénybe vételi idő kinyújtása és az intézményből a kiléptető szállásra való bejutás folyamatának felgyorsítása.	Szakmai program kidolgozása, lakhatási lehetőségek biztosítása.	Részben elvégezve, folytatás javasolt.
LMBT+ mainstreaming bevezetése		Stratégiai dokumentumok LMBT+ mainstreaming alapú felülvizsgálata, tervezés alatt álló fejlesztések, intézkedésekbe az érdekképviseltek bevonása. Transzneműek választott nevét elismerő, a személyi igazolványtól eltérő adattartalmú dokumentumok biztosítása (pl. bankkártya, igazolások, nyilvántartások), az ezeket kiadó intézmények egy helyre gyűjtése.	Stratégiai dokumentumok LMBT+ mainstreaming alapú felülvizsgálata, tervezés alatt álló fejlesztések, intézkedésekbe az érdekképviseltek bevonása.	Részben elvégezve, folytatás javasolt.
Meglévő stratégiai intézkedési tervek végrehajtása	Hatályban lévő stratégiák végrehajtása	Stratégiai intézkedési tervek végrehajtásnak időarányos teljesítése, monitoringja és fejlesztése	Társadalompolitikai stratégiák éves cselekvési tervének kidolgozása és éves beszámoló elkészítése.	Részben elvégezve, folytatás javasolt.
Roma integrációs programok indítása		Civil szervezetek számára pályázat kiírása a romák társadalmi integrációját segítő programok indítására.	Roma fiatalok társadalmi integrációját segítő programok indítása. A Romano Kher kulturális központ szakmai működésének elősegítése, támogatása.	Részben elvégezve, folytatás javasolt.
Bevándorlók beilleszkedését és befogadását segítő információs szolgáltatások indítása	Bevándorlók társadalmi beilleszkedésének és befogadásának elősegítése, támogatása	Migrációs Információs Pont nyitása, a teljes bevándorló körre. A korábbi Migrációs Információs Pont újranyitása, a teljes bevándorló körre kiterjesztve, a szakmai szervezetekkel együttműködésben, a célcsoport információval való jobb ellátása érdekében.	Budapest Helps! Iroda működésének fenntartása, közösségi programok szervezése, támogatása.	Részben elvégezve, folytatás javasolt.
Közösségi együttműködésre és bevonásra épülő programok indítása		Éves közösségi költségvetések elfogadása, pályázatok kiírása. A közösségi költségvetés programjain belül, olyan lakossági, közösségi programok kezdeményezések támogatása, amelyek a különböző háttérű csoportok összehozásával és egyenrangú együttműködésével a szomszéd-sági együttműködéseket, helyi közösségi hálót építik, egyúttal a hátrányos helyzetű csoportok integrációját és a többségi társadalom befogadó szemléletének és attitűdjének erősítését segítik.	A közösségi költségvetés programjain belül, olyan kezdeményezések támogatása, amelyek a különböző háttérű csoportok összehozásával a szomszéd-sági együttműködéseket, helyi közösségi hálót építik, egyúttal a hátrányos helyzetű csoportok integrációját és a többségi társadalom befogadó szemléletének, attitűdjének erősítését segítik.	Részben elvégezve, folytatás javasolt.
Idős emberek közösségi programokba való bevonását célzó programok indítása		Az idős személyek integrációját támogató, elmagányosodását megelőző kulturális- és sportprogramok, módszerek, fejlesztések támogatása. Az idősek elmagányosodását megelőző, az aktív időskort támogató, generációk közötti együttműködésre alapozó civil kezdeményezések támogatása. Pályázat kiírása a programok támogatására civil szervezetek számára. Időseknek szóló, fővárosi programokra és szolgáltatásokra vonatkozó kedvezményrendszer bővítése.	Az idősek elmagányosodását megelőző, az aktív időskort támogató, generációk közötti együttműködésre alapozó civil kezdeményezések támogatása. Időseknek szóló, fővárosi programokra és szolgáltatásokra vonatkozó kedvezményrendszer bővítése	Részben elvégezve, folytatás javasolt.
Gender maistreaming bevezetése		A nők társadalmi részvételének erősítése, az alkalmasságot támogató intézkedésekkel kiegészített előnyben részesítéssel. A helyi jogszabályok, szakmai stratégiák és intézkedések áttekintése abból a szempontból, hogy azok hogyan hatnak a nők és férfiak társadalmi egyenlőségére. A nők és férfiak társadalmi egyenlőségéért felelős szervezeti egység vagy részegység létrehozása a Fővárosi Önkormányzat Főpolgármesteri Hivatalában. Stratégiai dokumentumok gender mainstreaming alapú felülvizsgálata, tervezés alatt álló fejlesztések, intézkedésekbe az érdekképviseltek bevonása.	Stratégiai dokumentumok gender mainstreaming alapú felülvizsgálata, tervezés alatt álló fejlesztésekbe, intézkedésekbe az érdekképviseltek bevonása. Nemek közötti esélyegyenlőségi terv készítése.	Részben elvégezve, folytatás javasolt.

Az intézkedés megnevezése	Intézkedés megnevezése felülvizsgálat után	Az intézkedés tartalma	Intézkedés tartalma felülvizsgálat után	Az intézkedés státusza
Biztonságos és befogadó munkahely				
A munkáltatók szemléletformálása, befogadó munkahelyek kialakításának támogatása		A fővárosi fenntartású vagy tulajdonú munkáltatók esetén, módszertani tanácsadással, munkahelyi integrációs és esélyegyenlőségi tervek kidolgozásával és dolgozói képzésekkel, különösen a roma emberek, a fogyatékossgal élő személyek, a menekültek és a bevándorlók, valamint az LMBT+ emberek és a nemek munkahelyi egyenlőségét érintően. A fővárosi munkáltatók tájékoztatása a meglévő lehetőségekről, a meglévő, célzott önkormányzati (pl. Budapest Esély Nonprofit Kft) és civil szemléletformáló programok kiaiánlása munkáltatók részére. Civil szemléletformáló programok összegyűjtése és munkáltatók tájékoztatása a lehetőségekről, forrásteremtés a képzések megvalósításához	A Fővárosi Önkormányzat tulajdonában lévő közszolgáltató cégek esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenységéinek megismerése. Civil szervezetek által nyújtott szemléletformáló programok összegyűjtése és munkáltatók tájékoztatása a lehetőségekről, forrásteremtés a képzések megvalósításához	Részen elvégezve, folytatás javasolt.
Befogadó munkahely eszköztár létrehozása		Jó gyakorlatok gyűjtése. A befogadó munkahely gyakorlatának kialakításához és a diszkrimináció-mentesség biztosításához eszköztár, jó gyakorlatok gyűjteményének kidolgozása és ismertetése a munkáltatókkal. Gyakorlatok gyűjtése, rendszerezése, struktúrába rendezése. A gyakorlatgyűjtemény megosztása a fővárosi intézményekkel és gazdasági társaságokkal. A gyűjtemény disszeminációja a teljes fővárosi foglalkoztatási rendszerben.	A befogadó munkahely gyakorlatának kialakításához és a diszkrimináció-mentesség biztosításához eszköztár, jó gyakorlatok gyűjteményének kidolgozása és ismertetése a Fővárosi Önkormányzat tulajdonában és fenntartásában működő munkáltatókkal.	Az intézkedés megkezdése szükséges.
Megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásának ösztönzése		A fővárosi fenntartású intézményekben legyen kötelező a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatása, minden 25 munkavállalónál több személyt foglalkoztató munkáltató esetében legalább 1 főt alkalmazzanak. A rehabilitációs hozzájárulás befizetése ezekben az intézményekben nem indokolható társadalmi-gazdasági szempontból. Szükséges a munkáltatók támogatása a munkaerő megtalálásában és beilleszkedésének segítésében. Ennek lépései: Szervezeti szintű helyzetfelmérés. Az alkalmazást lehetővé tevő munkakörök meghatározása (munkakörelemzés, munkakörök kialakítása). A megváltozott munkaképességű személyek alkalmazásának előkészítése (fizikai, infokommunikációs és szemléleti akadálymentesítés). Az adott munkakörök esetében a megváltozott munkaképességű személyek alkalmazásának előnyben részesítése. Fővárosi Álláskereső Iroda, Motiváció Alapítvány bevonása a folyamattervezésbe és munkaközvetítésbe	A megváltozott munkaképességű munkavállalók alkalmazását lehetővé tevő munkakörök meghatározása a Főpolgármesteri Hivatalban (munkakörelemzés, munkakörök kialakítása). A megváltozott munkaképességű személyek alkalmazásának előkészítése (fizikai, infokommunikációs akadálymentesítés, érzékenyítés). Az adott munkakörök esetében a megváltozott munkaképességű személyek alkalmazásának előnyben részesítése. Fővárosi Álláskereső Iroda, Motiváció Alapítvány bevonása a folyamattervezésbe és munkaközvetítésbe.	Az intézkedés megkezdése szükséges.
Menekült munkavállalók foglalkoztatásának ösztönzése		Munkakörelemzés és tervezés a menekült munkavállalókra, a speciális szükségletek alapján optimalizált munkakörök meghatározásához a fővárosi önkormányzati fenntartású vagy tulajdonú munkáltatóknál. Együttműködés kialakítása az érintettek képviselő szervezetekkel.	A menekült és bevándorló személyek speciális szükségleteire optimalizált munkakörök meghatározása a fővárosi önkormányzati fenntartású vagy tulajdonú munkáltatóknál. Együttműködés kialakítása az érintettek képviselő szervezetekkel.	Az intézkedés megkezdése szükséges.
A munkahelyi zaklatás megelőzése		Jó gyakorlatok tanulmányozása, a fővárosi intézményrendszer és gazdasági társaságok tájékoztatása. A megelőzésre irányuló, a nők és más sérülékeny csoportok (különösen: LMBT+ emberek, romák, bevándorlók és menekültek) számára biztonságos munkahelyek kialakítását célzó szemléletformáló programok, intézkedések, eljárásrendek (pl. panasztételi eljárás) és viselkedési kódexek kidolgozása és működtetése a fővárosi fenntartású és tulajdonú munkáltatóknál, az egyéb munkáltatók erre való ösztönzése. Képzések, tudatosságnövelő kampányok a témában, munkahelyi segítők kijelölése és felkészítése, akikhez zaklatás esetén fordulni lehet. Jó példák tanulmányozása, a fővárosi intézményrendszer és gazdasági társaságok ösztönzése a munkavállalók szemléletformálását elősegítő intézkedések megtételére.	A munkahelyi zaklatással kapcsolatos eljárásrend kidolgozása a Főpolgármesteri Hivatalra vonatkozóan.	Az intézkedés megkezdése szükséges.

Hátrányos helyzetű fiatalok munkahelyi gyakornoki és ösztöndíj programjai		Működő program, folyamatos biztosítása.		Részben elvégezve, folytatás javasolt.
Adatgyűjtés a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásáról		Folyamatos, nemek szerinti adatgyűjtés a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatását, előmenetelést, bérezését illetően, a tapasztalatok visszaépítése a további intézkedésekbe. Az adatgyűjtés igényének jelzése az ilyen típusú feladatot ellátó szervezeteknek. Módszertan és adatgyűjtő eszközök kidolgozása. Adatgyűjtés. Adatgyűjtés eredményeinek közös rendszerbe történő összegyűjtése, elemzése.	Folyamatos, nemek szerinti adatgyűjtés a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatását, előmenetelét, bérezését illetően, a tapasztalatok visszaépítése a további intézkedések meghozatalába.	Az intézkedés megkezdése szükséges.
A munkahelyi esélyegyenlőségi programok felülvizsgálata a fővárosi fenntartású vagy tulajdonú munkáltatóknál		A szakszervezetekkel együttműködésben, átfogó, minden érintett munkáltatóra kötelezően vonatkozó alapok elkészítése, és az egyes munkáltatóra testre szabott, gyakorlatban megvalósítható esélyegyenlőségi programok készítése, a munkavállalói érdekképviseltek bevonásával. Egységes fővárosi esélyegyenlőségi elvek és gyakorlatok kidolgozása és eljuttatása a fővárosi intézményekhez és gazdasági társaságokhoz. Az egységes elvek és gyakorlatok beépítése a fővárosi szervezetek munkahelyi esélyegyenlőségi terveibe. Jelenlegi MET-ek összegyűjtése, a tervek alapján az egységesítés elvégzése.	A munkahelyi esélyegyenlőségi programokkal kapcsolatos felülvizsgálat elvégzése, fejlesztési javaslatok megfogalmazása a Fővárosi Önkormányzat tulajdonában és fenntartásában működő munkáltatók számára.	Az intézkedés megkezdése szükséges.
A munka és a magánélet összeegyeztetését segítő jó gyakorlatok ösztönzése		Jó gyakorlatok gyűjtése, hálózatépítés, munkacsoport kialakítása. A munka és a magánélet összeegyeztetését segítő jó gyakorlatok gyűjtése, megosztása, és bevezetésének támogatása a munkáltatók közötti tapasztalatcsere lehetőségének megteremtésével, és a fővárosi fenntartású vagy tulajdonú munkáltatók esetén akár anyagi ösztönzéssel, az atipikus foglalkoztatás támogatásával. Gyakorlatok gyűjtése, rendszerezése, struktúrába rendezése. A gyakorlatgyűjtemény megosztása a fővárosi intézményekkel és gazdasági társaságokkal. Az érintett szakemberek tapasztalatcsere fórumának létrehozása és működtetése.	A munka és a magánélet összeegyeztetését segítő jó gyakorlatok gyűjtése, megosztása, és bevezetésének támogatása a Fővárosi Önkormányzat tulajdonában és fenntartásában működő munkáltatókkal.	Az intézkedés megkezdése szükséges.
A nők előmenetelének erősítése		A nők közép- és különösen felsővezetők közötti arányának növelése a fővárosi fenntartású vagy tulajdonú munkáltatók esetén, az alkalmasságot támogató intézkedésekkel kiegészített előnyben részesítéssel. Alkalmazható módszertan kidolgozása és használata. Monitoring rendszer kidolgozása és működtetése. Módszertan kidolgozása, támogató intézkedések meghatározása, kvóták beépítése a fővárosi tulajdonú vagy fenntartású munkáltatók esélyegyenlőségi programjaiba.	Módszertan kidolgozása, támogató intézkedések meghatározása, kvóták beépítése a fővárosi önkormányzati tulajdonú vagy fenntartású munkáltatók esélyegyenlőségi programjaiba.	Az intézkedés megkezdése szükséges.
Fővárosi tulajdonú és fenntartású munkáltatók felmérése	Fővárosi Önkormányzat tulajdonában és fenntartásában működő munkáltatók körében végzett felmérés a munkavállalók helyzetére vonatkozóan	Az érintett munkáltatók tájékoztatása, ösztönzése az adatszolgáltatásra. Kétévente minden fővárosi fenntartású vagy tulajdonú munkáltatót érintő felmérés végzése, nemek szerinti adatgyűjtéssel, a munkavállalói érdekképviseltek bevonásával, amely kitér a munkaidőn túli rendelkezésre állásra és az erre vonatkozó iratokra, az átlagos gyakorlati munkaidőre (túlóra is), és az utazással töltött időre (honnan járnak be). A szakszervezetektől információk kérése az adatgyűjtés során, strukturált kapcsolattartás. A Budapest Esély NKft. által megkezdett vizsgálatorozat folytatása.	Helyzetfelmérő kutatás előkészítése a szakszervezetek bevonásával.	Az intézkedés megkezdése szükséges.
Egyes hátrányos helyzetű csoportok munkahelyi előnyben részesítésének támogatása		Szakértői csoport létrehozása az előnyben részesítés lehetséges felületeinek, formáink megtalálásához. A fővárosi fenntartású és tulajdonú munkáltatóknál az Ebktv. szerinti előnyben részesítés lehetőségének alkalmazása egyes, a munkaerőpiacon hátrányos helyzetű csoportok munkavállalók közötti, és vezetők közötti arányának növelésére, erre közös eljárások, template-ek kidolgozása. Az érintett társadalmi csoportok meghatározása, az ismert és alkalmazott módszertanok összegyűjtése, a módszertanok alapján eljárások, sablonok és ajánlások kidolgozása. A módszerek használata, monitoring rendszer kidolgozása és működtetése.	Az érintett társadalmi csoportok meghatározása, az ismert és alkalmazott módszertanok, jó gyakorlatok összegyűjtése, mindezek alapján eljárások, ajánlások kidolgozása.	Az intézkedés megkezdése szükséges.
Munkahelyi közösségi programok támogatása		A munkahelyi integrációt segítő munkahelyi közösségi programok támogatása, ösztönzése a fővárosi fenntartású vagy tulajdonú munkáltatóknál. Szervezeti szintű feladatként végezhető. Együttműködés kialakítása az érintett szervezetekhez	A munkahelyi integrációt segítő munkahelyi közösségi programok támogatása, ösztönzése a fővárosi önkormányzati fenntartású vagy tulajdonú munkáltatóknál.	Részben elvégezve, folytatás javasolt.

Az intézkedés megnevezése	Intézkedés megnevezése felülvizsgálat után	Az intézkedés tartalma	Intézkedés tartalma felülvizsgálat után	Az intézkedés státusza
Biztonságos tér, biztonságos otthon				
Veszélyeztetett csoportok megelőző képzése		Elérhető képzések feltérképezése, együttműködések generálása, akár fővárosi bűnmegelőzési kerekasztal összehívásán keresztül. A veszélyeztetett csoportok, így különösen az egyedül közlekedő gyermekek, az idősek, a nők, LMBT+ emberek és a fogyatékossgal élő személyek áldozattá válását megelőző szemléletformáló képzések, a nem tehetsz róla, tehetsz ellene elv alapján. Jogtudatosság növelése specifikus képzésekkel, kiadványokkal. Elérhető képzések és kapacitásaik feltérképezése, képzések megrendelése, és civil pályázatok kiírása a témában, rendőrség és szociális ellátók közötti együttműködések generálása, ellátó intézményben nyújtott képzésekhez, oktatási, szociális szektor és bűnmegelőzési civil és hatósági szervezetek közötti tematikus együttműködés támogatása.	A veszélyeztetett csoportok, így különösen az egyedül közlekedő gyermekek, az idősek, a nők, LMBT+ emberek és a fogyatékossgal élő személyek áldozattá válását megelőző programok, szemléletformáló képzések és kommunikációs kampányok kidolgozása, megvalósítása.	Részben elvégezve, folytatás javasolt.
A biztonságos közterületek, biztonságos tömegközlekedés kialakítását célzó, komplex programok megvalósítása	A biztonságos közterületek, biztonságos tömegközlekedés kialakítását célzó programok megvalósítása	Helyzetkép és szükségletek konkrét felmérése – melyek az érintett területek; egyeztetések a bevonható szakterületekkel – rendőrség, BKK, kerületek. Olyan programok megvalósítása, amelyek a térbeli kialakítás, közbiztonsági intézkedések és az erőszak megelőzését segítő kommunikációs-kampány elemeket tartalmaznak, emellett tájékoztatják a lakosságot, hogy mit tehetnek, ha áldozattá válnak. A program elsődleges célcsoportjai a legkiszolgáltatottabb csoportok, így az egyedül közlekedő gyermekek, az idősek, a nők, LMBT+ emberek és a fogyatékossgal élő személyek. Biztonság és biztonságérzet növelésére szolgáló programok és beavatkozások, veszélyesként érzékelt közterületeken, lakótelepeken, utcai figyelemfelkeltő plakátkampány köztereken és közlekedési eszközökön – ennek része: segítségnyújtásra figyelemfelhívás, segítség elérhetőségének biztosítása, az érintett szakemberek képzése.	Biztonság és biztonságérzet növelésére szolgáló programok és beavatkozások tervezése és megvalósítása.	Részben elvégezve, folytatás javasolt.
Áldozatsegítő szakemberhálózat kiépítése	Áldozatsegítő szakemberek munkájának támogatása	Az áldozatokat segítő hálózat (ügyvéd, orvos, pszichológus, segítségnyújtási felületek) kiépítése a családon belüli és párkapcsolati erőszak kezeléséhez. A családon belüli és párkapcsolati erőszak áldozatainak segítségét célzó programok támogatása, kapacitásaik növelése. Kapacitások és speciális szükségletek felmérése, LMBT+ fiatalok, LMBT+ kapcsolatban élők, fogyatékossgal élő személyek, idősek, nők, gyermekek, roma emberek stb. programok kidolgozásának és megvalósításának, valamint működő programok, hálózatok fenntartásának támogatása. Pályázat kiírása a programok támogatására.	A családon belüli és párkapcsolati erőszak áldozatainak segítségét célzó programok támogatása, kapacitásaik növelése.	Részben elvégezve, folytatás javasolt.
Biztonságos térkialakítás ösztönzése		Jó gyakorlatok tanulmányozása, kerületekkel történő egyeztetések, és potenciális térmeghatározó cégekkel való tárgyalások az egységes fellépés kialakításához. Az új beruházásoknál és jelentős felújításoknál legyen kötelező a közbiztonsági térszerkezet és a közbiztonságot támogató építészeti szempontok figyelembevételével elkészíteni. Jó gyakorlat kézikönyv tanulmányozása, ez alapján helyi rendelet megalkotása a témában, az eredmények, kézikönyv és a szabályozás disszeminálása a kerületek felé, kerületekkel való együttműködés az egységes fellépés érdekében.	Az új beruházásoknál és jelentős felújításoknál a tervek a közbiztonsági térszerkezet és a közbiztonságot támogató építészeti szempontok figyelembevételével való elkészítés.	Részben elvégezve, folytatás javasolt.
Közvédcé program	Közvédcékhez való hozzáférés növelése	Működő és működővé tehető mosdók felújítása, működtetésbe közfoglalkoztatottak bevonása, információs kampány tervezése, megszervezése.	Közvédcék elérhetőségével kapcsolatos helyzetkép készítése, a működő és működővé tehető mosdók felújítására vonatkozó koncepció kidolgozása.	Részben elvégezve, folytatás javasolt.

Intézményből kikerülő fiatal nők speciális igényeire szabott komplex, biztonságos szolgáltatások kialakítása	Állami gondoskodásban élő fiatalok számára egfizethető lakhatási lehetőségek biztosítása	A gyermekvédelmi szakellátásban lévő és onnan kikerülő (utógondozott) lányok, fiatal nők számára olyan speciális szolgáltatások és lakhatási programok létrehozása, amelyek az erőszak és a szexuális célú emberkereskedelem áldozatává válásának megelőzésére is fókuszálnak. Jelenlegi lakhatási szolgáltatások feltérképezése, kiegészítése megelőző tevékenységekkel, szolgáltatásokkal, és kapacitásuk növelése, új szolgáltatások létesítése civil szervezetek bevonásával, fővárosi támogatással, a szolgáltatók együttműködésével a megfelelő szolgáltatásra szttenderdek kidolgozása és disszeminálása. Jelenlegi szolgáltatási kapacitások szakmai kiegészítése, szakmai szttenderdek kidolgozása.	Szakmai program kidolgozása, lakhatási lehetőségek biztosítása.	Részen elvégezve, folytatás javasolt.
A hajléktalan nők speciális igényeire szabott komplex, biztonságos ellátások kialakítása	A hajléktalan nők speciális igényeire szabott komplex, biztonságos szolgáltatások kialakítása	A hajléktalan nők számára olyan szolgáltatások kialakítása, amelyek, légkörben beszélhetnek az őket ért élményekről, ahol olyan szakemberek dolgoznak, akiknek van tudása a nők elnyomásáról a társadalomban, nők elleni erőszakról, a trauma természetéről, trauma informált szolgáltatás működtetéséről. A hajléktalanellátó intézmények nappali ellátást vagy átmeneti elhelyezést nyújtó intézményei szolgáltatási körének bővítése a fenntartókkal és az intézményekkel való egyeztetés alapján, civil szolgáltatásnyújtó szervezetek bevonásával, akár fővárosi civil pályázatokon keresztül. Intézményekkel egyeztetve civil szervezeteknek pályázat kiírása szolgáltatásnyújtásra	A hajléktalan személyek számára nappali ellátást és szállást nyújtó intézmények szolgáltatási körének bővítése a hajléktalan nők szükségleteire és igényeire reagálva.	Részen elvégezve, folytatás javasolt.
A családon belüli és párkapcsolati erőszak megelőzése		Civil szervezeteknek pályázat kiírása szolgáltatásnyújtásra, képzők képzése programok képzési kapacitás növelésére. A családon belüli és párkapcsolati erőszak prevencióját célzó programok támogatása, kapacitásaik növelése. Különösen: LMBT+ fiatalok, LMBT+ kapcsolatban élők, fogyatékkal élő személyek, idősek, nők, gyermekek, roma emberek. Jelenlegi szolgáltatások feltérképezése, kapacitásaik növelése fővárosi, civilek számára elérhető pályázatokon keresztül.	A vonatkozó stratégia cselekvési tervének végrehajtása.	Részen elvégezve, folytatás javasolt.
Idősek és demens betegek távfelügyelete	Gondosóra programban való bekapcsoldós elősegítése, támogatása	Javasolt az egyedülálló idős emberek és a demens betegek távfelügyeletére rendszer kidolgozása és bevezetése. Jó példák feltérképezése, a más célcsoportnál már használt módszerek, eszközök használhatóságának vizsgálata, igények felmérése és költségek becslése, ezek alapján az eszközellátás finanszírozott vagy részben önköltséges formáinak megtervezése, majd az eszközök beszerzése és kiosztása, használatának oktatása és monitorozása. Jó példák adott célcsoportra való alkalmazhatóságának vizsgálata, igényfelmérés és költségbecslés.	Az Idősek Információs Pontjához kapcsolódóan a Gondosóra programhoz való hozzáférés támogatása, segítése.	Részen elvégezve, folytatás javasolt.
Jelzőrendszer fejlesztése a családon belüli és párkapcsolati erőszak szakszerű és hatékony kezelése érdekében		Jó példák vizsgálata, összetevők, szakmai szttenderdek meghatározása. Jelenlegi jelzőrendszer, vagy más területi jelzőrendszereknél meglévő jó gyakorlatok feltérképezése, a máshol már használt módszerek, eszközök adaptálásának vizsgálata, jelzőrendszer összetevőinek meghatározása, jelzőrendszer fejlesztése, az abban résztvevők képzése, a kapacitások folyamatos biztosítása és fejlesztése. Jogsegély-szolgálat, szakemberlista a segítséghez, jelenlegi szociális és gyermekvédelmi rendszerre építve, azt kiegészítve és fejlesztve. Oktatási és egészségügyi ellátással való együttműködés fejlesztése, szervezetek közötti bizalom fejlesztése, kompetenciahatárok megtalálása, közös kompetencialista, szakmai protokollok kidolgozása.	A Fővárosi Áldozatvédelmi Fórum működtetése, működésének fejlesztése a jelzőrendszeri tagok visszajelzései alapján.	Részen elvégezve, folytatás javasolt.
A szakemberek nőkkal szembeni erőszak áldozatainak segítségével kapcsolatos képzése		A nőekkel szembeni erőszak minden formájával kapcsolatosan az esetekkel foglalkozó (rendészeti, igazságszolgáltatási, gyermekvédelmi, egészségügyi, szociális stb.) szakemberek számára szervezett szemléletformáló programok, célzott információk az áldozatok jogairól, lehetőségeiről, a rendelkezésre álló szolgáltatásokról, a hatóságok kötelezettségeiről. Rendelkezésre álló képzések összegyűjtése, megrendelése és támogatása civil pályázatokon keresztül, további képzési szükséglet elemzése és képzések kidolgozása, képzések ágazati kötelező továbbképzésbe, valamint szakemberek alapképzésébe illesztése. Kapcsolódó tájékoztató, információs anyagok feltérképezése, szükség esetén új anyagok kidolgozása. A tájékoztató, információs anyagok terjesztése. Annak támogatása, hogy a jelenlegi programok eljussanak a szakemberekhez - civil pályázatokon keresztül	Rendelkezésre álló képzések összegyűjtése és képzések támogatása. Kapcsolódó tájékoztató, információs anyagok összegyűjtése, szükség esetén új anyagok kidolgozása, terjesztése.	Részen elvégezve, folytatás javasolt.

A bántalmazó kapcsolatból kilépő nőket támogató ellátási kapacitások fejlesztése		A bántalmazott nők bántalmazó kapcsolatból való kilépéséhez az egzisztenciális hátteret megteremteni segítő, rövid és hosszú távú szociális és lakhatási programok kidolgozása és működtetése. Kapacitások és speciális szükségletek felmérése, programok kidolgozásának és megvalósításának támogatása – szociális, foglalkoztatási, oktatási programok, védett házak kapacitásainak fejlesztése. Pályázat kiírása a programok támogatására megtörtént.	Vonatkozó stratégia cselekvési tervének végrehajtása.	Részben elvégezve, folytatás javasolt.
--	--	--	---	--

Az intézkedés megnevezése	Intézkedés megnevezése felülvizsgálat után	Az intézkedés tartalma	Intézkedés tartalma felülvizsgálat után	Az intézkedés státusza
Akadálymentesség, egyenlő esélyű hozzáférés				
Az egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához képzés szervezése		Az egészségügyi, szociális ellátásban és az ügyfélszolgálatokon dolgozó, valamint a közösségi közlekedésben dolgozó szakemberek körében az egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához képzés szervezése a szakági civil szervezetek bevonásával. Önrendelkezéses életmód promóciója. A szemléleti típusú akadálymentesítéshez rendelkezésre álló képzések összegyűjtése, a szakági civil szervezetekkel együttműködés kialakítása. A fővárosi intézményrendszer és gazdasági társaságok elvi bevonása. Forrásbiztosítás. Az önkormányzati intézményekben és gazdasági társaságokban az érzékenyítő és speciális ismereteket adó képzések végrehajtásának elindítása. A fővárosi szociális ellátás nem fővárosi fenntartású részének és az egészségügyi ellátás intézményrendszerének megkeresése és a képzések végrehajtásának ajánlása céljából. A szemléleti típusú akadálymentesítéshez rendelkezésre álló képzések összegyűjtése, a szakági civil szervezetekkel együttműködés kialakítása, majd képzések szervezése.	Civil szervezetek által nyújtott szemléletformáló programok összegyűjtése és munkáltatók tájékoztatása a lehetőségekről, forrásteremtés a képzések megvalósításához	Részen elvégezve, folytatás javasolt.
A hajléktalanellátásban és idősellátásban a problémaként, hiányként megjelölt kapacitások fejlesztése		A hajléktalanügyi és időügyi szakmai koncepcióban megjelöltek végrehajtása		Részen elvégezve, folytatás javasolt.
Az idős és időszódó emberek informatikai tudásának és eszközökkel való ellátottságának fejlesztése		<i>Részen a korábbi, ezirányú programok felújításával, kerületi szinten működő programok kiterjesztésével és időügyi szervezeteken keresztül, iskolai közösségi szolgálat keretében.</i> <i>A FIT és Ifjúsági szervezetek bevonásával olyan programterv kidolgozása, ami elősegíti a cél megvalósítását. Pályázati rendszer kialakítása. PILOT projektek végrehajtása. Az FIT tagjaiból és érintett ifjúsági szervezetekből témacsoport szervezése.</i>		Forrás és hatás/jogkör hiányában az intézkedésben előrelépés nem várható, ezért törlésre javasolt.
Fizikai és infokommunikációs akadálymentesség pontos szükségleteinek felmérése, beavatkozások elvégzése		Fizikai és infokommunikációs akadálymentesség pontos szükségleteinek felmérése az ügyintézés személyes és online területein, valamint a szükségletek szerinti beavatkozások elvégzése az egyenlő esélyű hozzáférés érdekében. Szakmai szervezetek, érdekvédelmi szervezetek bevonása. A fővárosi intézményrendszer ingatlanvagyonának akadálymentességi szempontú felmérése (lehet szervezeti szintű feladat is). A felmérés nyomán a szükséges beruházások nagyságrendjének meghatározása, rendszerbe rendezése, figyelemmel az ésszerű alkalmazkodás elvére (fizikai környezeti akadálymentesítési stratégia). A feladatok prioritási rendjének felállítása és a megvalósítás ütemezése. A beruházásokhoz megfelelő forrás biztosítása. Monitoring rendszer kidolgozása és működtetése. Szakmai intézmények és civil szervezetek bevonásával rendszerterv kidolgozása	A Fővárosi Önkormányzat tulajdonában lévő közszolgáltató cégek egyenlő esélyű hozzáféréssel kapcsolatos felmérés előkészítése és elvégzése.	Részen elvégezve, folytatás javasolt.

Interszekcionális akadálymentesítési szükségletek felmérése		Javasolt felmérni az interszekcionális szükségleteket, így pl. a hajléktalanellátó, bevándorlókkal, menekültekkel foglalkozó ügyfélszolgálatokon, intézményekben az akadálymentesítési igényeket, és ezekben a csoportokban a fogyatékossgal élő személyek arányát. Javasolt ez ügyben felvenni a kapcsolatot a BMSZKI-val és az SOS Gyermekfaluvall, amely szervezetek fogyatékossgal élő és menekült embereket is ellátnak saját rendszerükben. Saját intézményrendszer tapasztalatainak gyűjtése és használata. Érintett szakmai intézmények és civil szervezetek bevonása az akadálymentesítési stratégia kidolgozásába.		Részben elvégezve, folytatás javasolt.
Támogatott lakhatás lehetőségeinek bővítése a fogyatékossgal élő személyek részére		Támogatott lakhatás lehetőségeinek bővítése a fogyatékossgal élő személyek részére – családban élő és intézményben élő érintetteknek egyaránt. Lakóóthonok, közösségi lakóóthonok kapacitásfejlesztése. A főváros támogassa ingatlannal, pénzzel, pályázati önrésszel, együttműködések generálásával, céges stratégiai partnerségen keresztül céges támogatás elérésével ezeket a beruházásokat. ETMCS témacsoport szervezése, a kapacitásbővítő tevékenység részleteinek kidolgozására. A civil szféra programjainak célzott támogatása.	Támogatott lakhatás szolgáltatás bővítése saját és kerületi ingatlanok bevonásával, erre irányuló projektek támogatásával.	Részben elvégezve, folytatás javasolt.
Könnyen érthető, nyelviileg megfelelő információ biztosítása a szolgáltatásokról		Fizikai és infokommunikációs akadálymentesség pontos szükségleteinek felmérése az ügyintézés személyes és online területein, valamint a szükségletek szerinti beavatkozások elvégzése az egyenlő esélyű hozzáférés érdekében. Különösen: könnyen érthető, nyelviileg megfelelő (bevándorlók, értelmi fogyatékossgal élő emberek számára is!) információ biztosítása a szolgáltatásokról, azok használhatóságának és az önálló használat lehetőségének a biztosítása. Szakmai szervezetek, érdekvédelmi szervezetek bevonása. A fővárosi intézményrendszer infokommunikációs akadálymentességi szempontú felmérése (lehet szervezeti szintű feladat is). A felmérés nyomán a szükséges beruházások nagyságrendjének meghatározása, rendszerbe rendezése (infokommunikációs akadálymentesítési stratégia)	Fizikai és infokommunikációs akadálymentesség pontos szükségleteinek felmérése az ügyintézés személyes és online területein, valamint a szükségletek szerinti beavatkozások elvégzése az egyenlő esélyű hozzáférés érdekében.	Részben elvégezve, folytatás javasolt.
Ügyintézés, közlekedést segítő, egyenlileg használható applikációk bevezetése		<i>Fogyatékossgal élő személyek számára online ügyintézéshez felületek, zárt téri (pl. intézményi) közlekedéshez applikációk bevezetése egyéni (saját gép, telefon), közösségi térbeli használatra. Ezek a közösségi térben a fizikai vagy infokommunikációs tájékoztatókat kiegészítik, részben pótolják. Intézmények csatlakoztatása a meglévő rendszerekre, eszközök népszerűsítése, letölthető oktató hanganyag készítése hozzájuk. Az infokommunikációs stratégia kidolgozása során ki kell táni az érintett, már működő rendszerek összegyűjtésére. A stratégia térjen ki az ezen rendszerekhez történő csatlakozás, jogi, finanszírozási és technikai feltételrendszerére.</i>		Forrás és hatás/jogkör hiányában az intézkedésben előrelépés nem várható, ezért törlésre javasolt.
Fogyatékossgügyi és Migrációs Információs Pont létesítése		Idősügyi Információs Pont mintájára Fogyatékossgügyi és Migrációs Információs Pont létesítése, és/vagy a Fővárosi Állaskereső Iroda tevékenységének fejlesztése általános esélyegyenlőségi információnyújtás irányába és jogtudatosság növelése minden téma- és célcsoportra kiterjedően (Fővárosi Állaskereső és Esélyegyenlőségi Iroda). A meglévő jó példa használata. Szakmai kapcsolatfelvétel érintett szervezetekkel, szolgáltatás nyújtásához fizikai hely biztosítása, forrásbiztosítás a működéshez, szakmai szervezetekkel közösen kidolgozott sztemderdek mentén szolgáltatás nyújtása. A FÁKI tevékenységének kibővítése. Jó példa tapasztalatainak áttekintése, szakmai kapcsolatfelvétel (IOM Magyarország, fogyatékossgal élő emberek érdekvédelmi szervezetei)		Részben elvégezve, folytatás javasolt.
Az idős vagy fogyatékossgal élő személyt segítő személy egészségügyi vizsgálaton kísérőként történő automatikus részvételének biztosítása		<i>Az idős vagy fogyatékossgal élő személyt segítő személy egészségügyi vizsgálaton kísérőként történő automatikus részvételének beépítése az egészségügyi ellátók protokolljába – ez ügyben az érintettekkel egyeztetés kezdeményezése. Érintetteket képviselő érdekvédelmi szervezetek bevonása, a probléma részletes és pontos megfogalmazása. Az egészségügyi ellátórendszerrel kapcsolatfelvétel, a probléma jelzése és a szükséges intézkedés kérése. Célzott kapcsolatfelvétel az ügyben érintett civil szervezetekkel (FIT és Esélyteremtési munkacsoport tagszervezetei), témacsoport létrehozása</i>		Forrás és hatás/jogkör hiányában az intézkedésben előrelépés nem várható, ezért törlésre javasolt.

Nappali ellátások fejlesztése		<i>A szolgáltatások köre és kapacitások terén is: halmozottan fogyatékossgal élő emberek részére nyújtott szolgáltatások terén. Egyeztetés, együttműködés kezdeményezése erről a kerületekkel és kerületi szolgáltatókkal. Az érintett érdekvédelmi szervezetek bevonása (ETMCS), kommunikációs terv kidolgozása</i>		Forrás és hatás/jogkör hiányában az intézkedésben előrelépés nem várható, ezért törlésre javasolt.
A fogyatékossgal élő és idős személyek integrált tömegsportját támogató intézkedések		A sport intézményekben az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása érdekében fizikai és infokommunikációs fejlesztések, támogató szolgáltatások bevezetése, az intézmények (és szakemberek) ösztönzése az egyenlő esélyű hozzáférést biztosító szolgáltatások nyújtására – különös tekintettel a fogyatékossgal élő személyeket és az idős embereket érintően. Integrált sportcsoportok indítására, eseményekre fővárosi támogatás biztosítása, és a fogyatékossgal élő és idős személyek integrált tömegsportját elősegítő szakemberek alkalmazása a fővárosi fenntartású sportintézményekben. Az önkormányzati sportintézmények munkavállalóinak célcsoport-specifikus érzékenyítése, civil szervezetek bevonása az integrált programok körének kidolgozására a sport ágazat koordinációjával. Együttműködések indítása idős és fogyatékossgal élő emberek szervezeteivel és intézményeivel, akár pályázati rendszerben	A sportintézményekben az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása érdekében fizikai és infokommunikációs fejlesztések, támogató szolgáltatások bevezetésének kezdeményezése. Az intézmények (és szakemberek) ösztönzése az egyenlő esélyű hozzáférést biztosító szolgáltatások nyújtására – különös tekintettel a fogyatékossgal élő személyeket és az idős embereket érintően.	Részben elvégezve, folytatás javasolt.

Az intézkedés megnevezése	Intézkedés megnevezése felülvizsgálat után	Az intézkedés tartalma	Intézkedés tartalma felülvizsgálat után	Az intézkedés státusza
Óvodai elérés, iskolai lemorzsolódás csökkentése				
Szemléletformáló képzések biztosítása a közoktatási szakmacsoportok számára	Szemléletformáló képzések biztosítása pedagógusok és oktatási szakemberek számára	A területen működő civil és más társadalmi szervezetnek szakmai és adminisztratív kapacitásainak, akkreditált pedagógus-továbbképzési programjainak a felmérése. Szakmai koordináció biztosítása a képzési kapacitásokkal rendelkező szervezetek számára. A koordináció és a képzések szervezése a Budapest Esély Nonprofit Kft.-n keresztül is megvalósulhat.	Képzések szervezése a Budapest Esély Nonprofit Kft.-n keresztül	Az intézkedés megkezdése szükséges.
Az iskolai zaklatás és a családon belüli/párkapcsolati erőszak jeleinek azonosítását segítő ismeretátadó programok indítása		Egyeztetés oktatási intézményekkel és szakemberekkel, gyermekjóléti szolgálatokkal és civil szervezetekkel, konzultáció a programok bevezetési lehetőségeiről. Civil szervezetek szolgáltatási kapacitásainak felmérése, programterveik összegyűjtése. Pályázat kiírása fővárosi civil szervezetek részére	Egyeztetés a Fővárosi Önkormányzattal kapcsolatban lévő oktatási intézményekkel és szakemberekkel, gyermekjóléti szolgálatokkal és civil szervezetekkel, konzultáció a programok bevezetési lehetőségeiről.	Részben elvégezve, folytatás javasolt.
Az SNI-s fiatalok oktatási integrációjával kapcsolatos szemléletformálás		Oktatási intézményekkel, tankerületi központokkal, kerületi önkormányzatokkal és civil szervezetekkel egyeztetés kezdeményezése, konzultáció a programok bevezetési lehetőségeiről. Civil szervezetek szolgáltatási kapacitásainak felmérése, programterveik összegyűjtése. Meghívásos pályázat kiírása fővárosi civil szervezetek, oktatási intézmények konzorciumainak részére		Forrás és hatás/jogkör hiányában az intézkedésben előrelépés nem várható, ezért törlésre javasolt.
Iskola-előkészítő programok indítása		Jó példák összegyűjtése, egyeztetés érintett célcsoportokat támogató szervezetekkel, oktatási szakemberekkel, nem állami oktatási intézmények fenntartóival, pilot program indítása nem állami fenntartású intézményben, forrásteremtés		Forrás és hatás/jogkör hiányában az intézkedésben előrelépés nem várható, ezért törlésre javasolt.
Az iskolai zaklatás, a családon belüli és a párkapcsolati erőszak megelőzését és korai felismerését támogató ifjúsági programok támogatása	Kortársbántalmazás, a családon belüli és a párkapcsolati erőszak megelőzését és korai felismerését támogató ifjúsági programok támogatása	Jó példák összegyűjtése, példatár létrehozása oktatási intézmények és szakemberek számára, egyeztetések az oktatási intézményekkel, szakemberekkel és a segítő civil szervezetekkel. Szülőknek szóló tájékoztató az iskolai és online erőszak és a bántalmazás felismerése, megelőzése témában. Kulturális és egészséget támogató fővárosi eseményekbe, kulturális intézmények kínálatába a téma beépítése, kapcsolódó eseményelemek, tevékenységek megjelenítése, támogatása. Az iskolai zaklatás és a párkapcsolati erőszak megelőzésére, korai felismerésére és kezelésére irányuló és az empátiával kapcsolatos kompetenciák fejlesztését célzó civil kezdeményezésű programok, továbbá azok fiatalokhoz való eljutásának támogatása. Egyeztetések szervezetekkel és szakemberekkel, példatár létrehozása, civil támogatás pályázatokon keresztül	Jó példák összegyűjtése, példatár létrehozása oktatási intézmények és szakemberek számára, egyeztetések az oktatási intézményekkel, szakemberekkel és a segítő civil szervezetekkel.	Részben elvégezve, folytatás javasolt.
Ismeretátadás és felvilágosítás biztosítása a szociokulturális hátrányok ellensúlyozására		Pályázat kiírása fővárosi civil szervezetek és oktatási intézmények együttműködéseinek részére		Részben elvégezve, folytatás javasolt.
Iskolai lemorzsolódás csökkentése a gyermekek körében		Jó példák összegyűjtése, egyeztetés érintett célcsoportokat támogató szervezetekkel, oktatási szakemberekkel, nem állami oktatási intézmények fenntartóival, pilot program indítása nem állami fenntartású intézményben, forrásteremtés.	Jó példák összegyűjtése, egyeztetés érintett célcsoportokat támogató szervezetekkel, oktatási szakemberekkel, nem állami oktatási intézmények fenntartóival.	Az intézkedés megkezdése szükséges.
Iskoláknak járó kiegészítő támogatás kiterjesztése		Az alapfokú oktatási intézmények és gyermekek találkoztatása érdekében az ukrán gyerekek után az iskoláknak járó kiegészítő támogatás kiterjesztése más országbeli menekültekre.		Forrás és hatás/jogkör hiányában az intézkedésben előrelépés nem várható, ezért törlésre javasolt.

<i>Az óvodai és a kollégiumi férőhelyek kapacitásainak fejlesztése</i>		<i>Együttműködések kezdeményezése és pályázat kiírása a kerületi óvodai kapacitásfejlesztési programok támogatására. Kollégiumi kapacitáshiányok felmérése, kollégiumi célú lakóövezetek kialakítási lehetőségeinek felmérése.</i>		Forrás és hatás/jogkör hiányában az intézkedésben előrelépés nem várható, ezért törlésre javasolt.
<i>Nyelvi előkészítő programok indítása</i>		<i>Nyelvi előkészítés a menekült gyerekek számára az oktatási intézménybe való integráció megkönnyítése érdekében. Differenciált követelményrendszer kialakítása az alapfokú oktatásban. Saját kultúra ápolásának, megtartásának támogatását célzó programok indítása.</i>		Forrás és hatás/jogkör hiányában az intézkedésben előrelépés nem várható, ezért törlésre javasolt.
<i>Az alapfokú végzettség megszerzésének támogatása</i>		<i>Egyeztetés állami és nem állami alapfokú oktatási intézmények fenntartóival, budapesti magánszemélyeknek ösztönző pályázat kiírása.</i>		Forrás és hatás/jogkör hiányában az intézkedésben előrelépés nem várható, ezért törlésre javasolt.
<i>Képzési példatár létrehozása</i>		<i>A bekerülő képzések pontos, tematikus körének meghatározása, a feladat kiadása saját intézményrendszeren belül, finanszírozással.</i>		Forrás és hatás/jogkör hiányában az intézkedésben előrelépés nem várható, ezért törlésre javasolt.

Az intézkedés megnevezése	Intézkedés megnevezése felülvizsgálat után	Az intézkedés tartalma	Intézkedés tartalma felülvizsgálat után	Az intézkedés státusza
Egészségmegőrzés, ártalomcsökkentés és megelőzés				
Szűrő, korai észlelést és kezelésbe vettelt lehetővé tévő lakossági szűrőkampányok	Egészségügyi szűrések és a korai kezelésbevitelt támogató lakossági szűrőkampányok megvalósítása	nemekre jellemző, tipikus betegségekre, férfiak esetén kitérve a pszichiátriai és szenvedélybetegségekre, idősök esetén az érzékszervi és mozgásszervi vizsgálatokra, LMBT+ emberek esetén HIV, HCV, STI szűrésre, mentális egészségszűrésre (stressz, kisebbségi stressz) is. Ezek keretében társadalmi szervezetek, szakszervezetek összefogása női és férfi egészségmegőrzés - benne női STI szűrések - célú kampány indítására, Fővárosi koordinációban, kezdeményezésben, valamilyen egészségügyi világnaphoz, szűrési héthez kapcsoltn. Fővárosi szűrőbuszok indítása - szegregátumokba, munkahelyekhez, közösségi terekhez. A fenti szűréseket a budapesti roma emberek, hajléktalan emberek, bevándorlók és menekültek körére tudatosan kiterjesztve kell megszervezni. Nincs információ a rehabilitációs osztályokon ápoltt vagy egyéb kórházi ápolásban lévő fogyatékkal élő személyek számáról és a célcsoport szűréseibe való bevonásáról, ezt a kérdést javasolt megvizsgálni. Érintett szakmai szervezetekkel akcióprogram kidolgozása, jelen dokumentum minden vonatkozó pontjával összhangban	Egészséges Budapest program keretében szűrőbusz program folytatása.	Részben elvégezve, folytatás javasolt.
Egészségüggyel, egészséggel kapcsolatos jogtudatosság fejlesztése		Pl. betegjogok, tájszám, állam által átvállalt tb fizetés, munkaviszony megszűnése utáni biztosítás stb. – intézményi-, munkahelyi képzések, információs kampány, kiadványok segítségével. Témák, kampányfelületek meghatározása, információk összegyűjtése, kampány tervezése és végrehajtása, elkülönített forrásból. Projektterv készítése a végrehajtásra.		Az intézkedés megkezdése szükséges.
A társadalmi, vagyoni hátránnyal küzdő nők nemí egészségének támogatása		A meglévő jó példa tanulmányozása és a kapacitások, ellátási hiányok feltérképezése után szakmai hálózat kiépítése a szolgáltatások kialakítására, közösen kidolgozott szttenderdek mentén a szolgáltatások nyújtása, a kapacitások folyamatos fejlesztése: nőgyógyászati szűrések és ellátás, szexuális felvilágosítás, fogamzásgátlás, családtervezés, terhesgondozás területeken. Jó példa tanulságainak áttekintése, szakmai hálózatépítés, fővárosi pályázat a működő jó példák fenntartására.	A Fővárosi Önkormányzat által fenntartott szociális intézményekben szükségletek felmérése és az igényekben megfelelő szolgáltatások kidolgozása, fejlesztése.	Részben elvégezve, folytatás javasolt.
A hajléktalanellátásban és idősellátásban a problémaként, hiányként megjelölt kapacitások fejlesztése		A hajléktalanügyi és időügyi szakmai koncepcióban megjelöltek végrehajtása. Szakmai koncepciók szerint		Részben elvégezve, folytatás javasolt.
Online felületen egészségügyi és szociális szolgáltatásokról információk biztosítása	Egészségügyi és szociális szolgáltatásokról információk elérhetőségének biztosítása online felületen.	Migrációs, időügyi, fogyatékkaljárügyi infópontokon egészségügyi szűrésekkel, egészségügyi és szociális szolgáltatásokkal kapcsolatos információk elhelyezése. Rendszerezett információkat tartalmazó kiadványok, információs füzetek készítése, terítése ellátó intézményeknél, delegált információk pontokon. Projektterv készítése a végrehajtásra. Együttműködés és online adatbázis létrehozása.	Egészségügyi szűrésekkel, egészségügyi és szociális szolgáltatásokkal kapcsolatos információk budapest.hu oldalon való elérhetőségének biztosítása.	Az intézkedés megkezdése szükséges.
Nők HIV, STI szűrése, kapcsolódó tudatosság növelése		Nők HIV, STI szűrése, kapcsolódó tudatosság növelése a heteroszexuális nők körében is. Információs és szűrőkampányok a lakosság körében, eseményekhez, szűrőprogramokhoz kötötten, social médiában és a háziorvosi hálózat bevonásával. Szakmai intézmények és civil szervezetek segítségével akcióprogram kidolgozása	Információs és szűrőkampányok a lakosság körében, eseményekhez, szűrőprogramokhoz kötötten.	Részben elvégezve, folytatás javasolt.

Fiatalok körében STI megelőzés	Fiatalok körében egészségtudatossággal és szexuális úton terjedő fertőzések megelőzésével kapcsolatos információs kampány	Érintett szakmai intézmények és civil szervezetek segítségével akcióprogram kidolgozása	Egészségtudatossággal és szűrésekkel kapcsolatos információs kiadványok eljuttatása a fiatalok által látogatott közösségi terekbe, a Fővárosi Önkormányzattal együttműködésben lévő oktatási intézményekbe.	Az intézkedés megkezdése szükséges.
A társadalmi, vagyoni hátránnyal küzdők STI szűrésének támogatása		Általában a szociális (társadalmi-vagyoni) hátrányos helyzetben lévők, különösen a prostitúció áldozatai, a szexmunkások, a szerhasználók, a kemszex használók is érintettek lehetnek. Akár önálló programként, akár szakmai szervezetek komplex projektjein keresztül (megelőzés, szűrés és ártalomcsökkentés). Pályázat kiírása a célhoz kapcsolódó programok támogatására. Érintett szakmai intézmények és civil szervezetek segítségével akcióprogram kidolgozása.	Marginalizált társadalmi csoportok számára biztosított szűrések támogatása.	Az intézkedés megkezdése szükséges.
A HIV fertőzést megelőző gyógyszerek egyszerűbb elérésének támogatása		Megelőző (Prep) és esemény utáni megelőző (Pep) gyógyszerek háziorvoson vagy bőr és nemibeteg gondozón keresztül elérhetővé tétele érdekében fővárosi lobbikezdeményezés. Egyeztetések kezdeményezése az illetékes hivatalokkal és minisztériummal		Forrás és hatás/jogkör hiányában az intézkedésben előrelépés nem várható, ezért törlésre javasolt.
Kombinációs prevenció gyakorlatának beindítása		Ez egészségügyi, társadalmi-strukturális és edukációs (szemléletformálás és információ nyújtás) lábakon áll. Ennek részeként: a szűréseket végző egészségügyi személyzet képzése, szemléletformálás: ítéletmentes információadás a fertőzések veszélyéről, a védekezés lehetőségeiről. Jó példák tanulmányozása, adaptációhoz szakmai hálózatépítés és forrásteremtés		Forrás és hatás/jogkör hiányában az intézkedésben előrelépés nem várható, ezért törlésre javasolt.
Fővárosi tolmácsszolgáltatás menekülteknek		Projektterv kidolgozása, forrás elkülönítése. Önkéntes tolmács címlista, plusz koordinátor telefonvonal létrehozása		Forrás és hatás/jogkör hiányában az intézkedésben előrelépés nem várható, ezért törlésre javasolt.
Menekültek mentális problémái kezelésének támogatása		Pályázat kiírása a programok támogatására. Kapacitások és speciális szükségletek felmérése, programok kidolgozásának és megvalósításának támogatása, szakmai szervezetek bevonásával		Részben elvégezve, folytatás javasolt.
Menstruációs szegénység kezelése	Mensturációs szegénység enyhítésére vonatkozó programok kidolgozása	A fővárost átfogó program segítségével, az ezzel már foglalkozó társadalmi szervezetekkel együttműködésben. Kapacitások és speciális szükségletek felmérése, programok kidolgozásának és megvalósításának támogatása, szakmai szervezetek bevonásával. Pályázat kiírása a programok támogatására	Kapacitások és speciális szükségletek felmérése, programok kidolgozásának és megvalósításának támogatása, szakmai szervezetek és kerületi önkormányzatok bevonásával.	Az intézkedés megkezdése szükséges.
A helyi kisvállalkozók ösztönzése a dolgozók egészségének megőrzésével kapcsolatos tevékenységekre		A helyi kisvállalkozók ösztönzése a dolgozók egészség megőrzésével kapcsolatos tevékenységekre, munkahelyi egészségvédelemmel kapcsolatos jogtudatosság növelése. Kapacitások és speciális szükségletek felmérése, programok kidolgozásának és megvalósításának támogatása. Pályázat kiírása a programok támogatására		Forrás és hatás/jogkör hiányában az intézkedésben előrelépés nem várható, ezért törlésre javasolt.
Sajátélmény alapú tanulást lehetővé tévő szemléletformáló programok indítása		Szemléletformáló Élő Könyvtár alkalmak szervezése az egészségügyi és szociális intézményekben dolgozók számára. Kapacitások és igények felmérése, program megvalósításának támogatása, együttműködések kezdeményezése az érintett intézmények között, civil szervezetek bevonása a megvalósításba. Együttműködések kezdeményezése és pályázat kiírása a programok támogatására.		Részben elvégezve, folytatás javasolt.

Juttatások biztosítása a fővárosi, egészségügyi és szociális területen dolgozók lelki egészségmegőrzéséhez		Juttatások: anyagi jellegűek, pl. Budapest pótlék kiterjesztése az olyan fővárosi ellátók dolgozóira, amelyek nem fővárosi fenntartásúak, pályázati rendszerben. Szabadidő eltöltését támogató fővárosi juttatások, pl.: ingyenes továbbképzések, kedvezményes rekreációs lehetőség - színház, mozi, fürdő, cirkusz stb.; ingyenes mentális segítség pl. pszichológus, szakpszichológus, szupervízió kiterjesztése a fővárosban, mint ellátási területen dolgozó, nem fővárosi fenntartású intézmények dolgozóira is. A kedvezmények kiterjesztése pl. munkáltatókkal kötött szerződés és munkáltatói igazolással pályázható kedvezmény-kártya rendszerben történhet. A kedvezmények és kedvezményezettek körének meghatározása az érintett intézményekkel és nem önkormányzati fenntartókkal, döntés a kedvezményekről és azok juttatásának, elérésének módjáról.	A Fővárosi Önkormányzat tulajdonában és fenntartásában működő intézményekben elérhető kedvezmények és kedvezményezettek körének felmérése.	Részben elvégezve, folytatás javasolt.
Információs pontokon egészségügyi és szociális szolgáltatásokról információk biztosítása	Ügyfélszolgálati pontokon egészségügyi és szociális szolgáltatásokról információk biztosítása	Migrációs, idősügyi, fogyatékoságügyi infópontokon egészségügyi szűrésekkel, egészségügyi és szociális szolgáltatásokkal kapcsolatos információk elhelyezése. Rendszerezett információkat tartalmazó kiadványok, információs füzetek készítése, terítése ellátó intézményeknél, delegált információs pontokon. Projektterv készítése a végrehajtásra. Célcsoportoknak megfelelő információs pontok létrehozása.	Egészségügyi szűrésekkel, egészségügyi és szociális szolgáltatásokkal kapcsolatos információk fővárosi önkormányzati intézményekben való elhelyezése. Rendszerezett információkat tartalmazó kiadványok, információs füzetek készítése, terjesztése.	Részben elvégezve, folytatás javasolt.